

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Verbum Dei quomodo animam viuificet, confirmet, illuminet, oblectet.
Cap. XVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

tua. Tantum enim pro nostra salute laborasti, quòd sudorem sanguineum effudisti; nec solum oculis, sed omnibus membris fletum etiam sanguineum emisisti, ut totum corpus tuum mysticum (quod est Ecclesia) totius corporis tui naturalis lachrymis purgaretur. Tanto namque deuotionis ardore, & humanae salutis amore spiritus tuus incalcescebat, ut totus in corpore sanguis velut alludens spiritui se prouum & promptum exhiberet ad exsudandum. Electe puer Domini mei, dulcis amator animae meae, quid tanta amaritudine, quid tanta confusione dignum commiseras? Prorsus nihil. Ego homo perditus, totius confusionis & doloris tui causa extiti. Ego sum, qui *unam acerbam comedi, & obstupuerunt dentes* tui, innocenter exsoluentis, quae non rapuisti. Amor tuus o dulcissime Iesu, & iniquitas mea, sic te fecerit anxietate & miseria plenum. Maledicta sit tanta iniquitas, pro qua delenda tanta sustinuit tua bonitas. Vnde ait Augustinus: Descendisti huc vita mea, & tulisti mortem meam de abundantia vitae tuae, & intonuisti clamans dictis, factis, morte, vita, descensu, ascensu, clamans Dominus Deus noster, ut redeamus ad te.

Verbum Dei quomodo animam uiuificet, confirmet, illuminet, oblectet. Cap. XVII.

Cibus animae quis.

Comedite amici, & bibite, & inebriamini charissimi. Cantic. V. Boni comedunt, dum spirituales consolatione percipiunt, dum amore Christi pascuntur, dum in fide illuminantur, dum in spe consolantur, dum charitate accenduntur, dum iustitia, castitate, veritate, ceterisque virtutibus delectantur. Qualibet enim virtus mentem pascit, dum hanc tua delectatione reficit. Cibus etiam bonorum est sacra Scriptura, dum teritur & masticatur, quia latent in ea spirituales sensus, qui mentem erudiunt & pascunt: in qua tot inueniunt refectioes, quot spirituales sententias. Per hanc enim sciunt consolari in aduersis, *humiliari* in prosperis, *facurrari & esurire, abundare & penuriam pati.* Et quamuis in Psalmo inimici dicantur, qui etiam *ex adipe frumenti* satiantur, mystica & interna percipientes, quia Deus, quod amoris est, etiam indignis saepe facit, non tamen spirituales cibum in ea percipiunt, sed morsum: nec sumunt adificationem, sed inflationem, & damnationis accumulatiorem. Nam huiusmodi, velut ignari gratiae, saepe mouetur carnali gaudio, vel naturali alacritate, cum tamen arbitrantur se moueri spiritu-

Scriptura cibus.

Ph lip. 4.
Psal. 77.
Psal. 147.

Deuotio malorum.

liu-

si incunditate & consolatione, sæpeq; sentiunt aliquid ab inimico, vel à corde proprio, quod esse credunt à Spiritu sancto. Hinc dicit Bernardus: Solam animam, quã videris relicta omnibus, verbo Dei votis omnibus adherere, verbo viuere, verbo Dei se regere, de verbo concipere, talem puto coniugem Dei esse. Alioqui (vt dicit Gregorius) cibus quidem mentis est verbum Dei. Et quasi cibus acceptus stomacho languescente, rejicitur, quando verbum auditum in ventre memoria non tenetur. Quisquis autem alimenta non retinet, huius vita desperatur. Vnde denuo Bernardus: Sjc igitur serua sermonē Dei, quomodo melius seruare poteris cibum tui corporis. Nam ille panis viuus est, & cibus mentis est. Panis terrenus, dum est in arca, potest à fure tolli, potest à mure corrodī, potest vetustate corrumpi. Vbi verò comederis, quid horum times? Hoc modo custodi verbum Dei: quia beati sunt, non qui audiunt, sed qui custodiunt illud. Trajiciatur igitur in viscera quaedam animæ tuæ, transeat in affectiones tuas, & in mores tuos. Comede bonum, & delectabitur in crassitudine animæ tuæ. Ne oblitiscaris comedere panem tuum, ne corarescat tuum, sed adipe & pinguedine repleatur anima tua, sicut ille, qui ait: *Quam dulcia fuerunt meis eloquia tua super mel ori meo.* Et sicut vetus Adam effusus totum hominem occupauit, ita Christus modò totum hominem obrineat, qui totum creauit, totum suscepit, totum redemit, & totum glorificabit, vt per virtutem peruenias ad gloriam: quia *Dominus virtutum ipse est rex gloria.* Sicut enim ex escis carnalibus corpus alitur, sic ex diuinis colloquijs & orationibus interior homo pascitur, & nutritur, dicente Domino: *Non in solo pane viuunt homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei.* Veruntamen secundum Bernardum, aliter afficitur mens fructificans verbo, & aliter fruens verbo. Illic enim sollicitat necessitas proximi, hic inuitat suauitas verbi. Et quidem lata mater est in prole, sed in amplexibus latior est sponsa. Chara sunt pignora filiorum, sed oscula plus delectant. Quam necessarius iste cibus est, indicat Dominus, dicens: *Non in solo pane viuunt homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei,* quia secundum Rabanum, sicut humanum corpus sine terreno cibo non viuunt, sic anima sine Dei verbo viuere non potest, quod est cibus mentis. Hinc, secundum Augustinum, sicut nullum est maius signum æternæ prædestinationis, quam Dei verba libenter audire, sic nullum peius est signum, quam illa contemnere. Ideo dicitur in libro Prouerbiorum: *Qui declinat aures suas ne audiat*

Verbū Dei
quomodo
custodien-
dum.

Ioan. 6.

Lucæ 11.

Esa. 55.

Psal. 62.

Psal. 118.

Psal. 23.

Deut. 8.

Matth. 4.

Marth. 4.

Prou. 28.

diu legem, ad hunc scilicet finem, ut inde regular vitam, oratio eius erit execrabilis Hæc enim auersio contingit ex rerum similibus illektione, qua scilicet humanus affectus à diuinis auersus ad inferiora, turpius infigitur. Cùm enim omnis humana cognitio trahatur à sensibilibus, homines terreni & sibi ipsis derelicti, ea frequenter hauriendo, sic eis immergantur & illicuntur, ut de intellectualibus, & præsertim de diuinis nec audire nec loqui curât, sed *qui de terra est, de terra loquitur.* Insuper, ut dicit Petrus Rauennas, Diabolus primordia sanctitatis, scilicet loquelam, & auditum, quantum in eo est, extinguere nititur, scies quia iam ea subuertere fundamenta nõ potest. Tam necessarium enim est a anima verbum Dei, quod dicit Augustinus, & habetur i. q. 1. can. Interrogo vos: Quid plus esse vobis videtur, Verbum Dei, an Corpus Christi? Si vultis respondere verum, hoc utique dicere debetis, quod non minus est verbum Dei, quàm corpus Christi. Et ideo non minus reus est, qui verbũ Dei negligenter audierit, quàm qui corpus Christi sua negligentia in terrã cadere permittit. Quod sanè, secundum Thomam, intelligendum est, non referendo comparisonem ad ipsã collata, sed ad nos, quo ad fructum, quem vtrumq; efficit in nobis. Et maxime verum est de verbo necessitatis. Et quia (secundum Philosophũ) actus actiuorum sunt in patiente prædisposito, ideo verbum hoc fructificat secundum dispositionem recipientium. Deus enim cùm humanam mentem occupauerit, vnãquãq; iuxta proportionem sui profectus internis inspirationibus alloqui non cessabit. Nam incipientibus ut iudex loquitur, dicens: *Venite filij, audite me: timorem Domini docebo vos.* Proficientibus verò, sicut misericors pater, loquetur *pacem in plebem suam. Et super sanctos suos, & in eos qui conuertuntur ad cor.* Perfectis autem ut sponsus: *Ducam, inquit, eam in solitudinem, & ibi loquar ad cor eius.*

Ioan. 3.

Psal. 33.

Psal. 84.
Osc. 2.Verbũ Dei
vt viuificet
animam.Psal. 118.
Ecclesi. 1.

Deniq; Dei verbum tanquã cibis spiritualis in nobis quatuor spiritualiter perficit. Primò viuificat affectum hominis, peccati vulnera sanans. Nam multi gratia vita carentes, ex gustu panis huius concipiunt contritionis spiritum, & consistendi, satisfaciendi, ac à peccatis abstinendi verum propositum, & sic Deus per gratiam intrans, animã viuificat, & eius vulnera sanat, iuxta illud Psalmista: *Eloquium tuum viuificabit me.* Hoc enim verbum, quali semen in intellectu seminatũ, crescit in cognitionem sui: & inde dolor: quia, ut dicit Ecclesiastes: *Qui addit scientiam, addit & dolorem* in cognitione mundi, & inde timor:

mor: quia totus mundus in maligno positus est: ut dicitur in libro Sapientie: *Creatura Dei facta sunt in odium, & in tentationem animabus hominum, & in musculam pedibus insipientium:* in cognitionem quoque Dei (& inde amor, qui est animæ vita.) Nam quomodo potest cognosci Deus & non amari, in quo concurrunt vniuersæ causæ diligendi? Hinc secundum Augustinum, mentem hominis iuxta substantiam mentis nihil implere potest, nisi creatrix Trinitas solus Deus: quamuis secundum operationem & volutatem vel affectionis instinctum duntaxat, impletur anima quandoque etiam ab his quæ sunt creata, sicut implet Satanas cor alicuius non ingrediendo, sed malitiæ suæ virus infundendo, & fraudulentis deceptionibus ingerendo. Secundò confirmat cor hominis penitentis, iuxta illud Psalmistæ: *Et panis confirmat cor hominis,* scilicet ad ambulandum cum Helia, de virtute in virtutem, usque ad montem Dei, id est, perfectionem omnium virtutum. Unde sicut bonum semen in Evangelio, Dei verbo comparatum, terram, in qua seminatur, mundat, humores ad se trahens, qui conuerterentur in herbas malas & infructuosas: sic Dei verbû virtutem habet mundatiuam, viscositatem inordinatorum affectuum ad se trahens, ex qua nascerentur actus mali & vitiosi. Unde Apostolus ad Hebræos: *Verbo, inquit, virtutis suæ purgationem peccatorum faciens.* Et ideo comparatur aquæ sapientiæ salutaris: *Cibabit, inquit, illum panem vite & intellectus, & aqua sapientiæ salutaris potabit illum:* ut sic Dei verbum sit esca & potus, desolatos dulciter consolans, & tentationibus pusillanimitatibusque fatigatos, in bono concepto confortans.

Verbû Dei
ut confir-
met animã.
Psalm. 103.
Lucæ 8.

H. b. r.

Ecclesi. 15.

Tertiò cor hominis proficientis illuminat, iuxta illud Psalmistæ: *Declara ratio sermonum tuorum illuminat, & intellectum dat paruulis.* Illuminat enim mentes humiles experimentali cognitione Christi formiû virtutum, & omnium agendorum, cauendorum, & perferendorum.

Verbû Dei
ut illuminet
mentē.
Psalm. 108.

Quartò cor hominis perfectionem attingentis mirabiliter oblectat, in se continens omne delectamentum, & omnis saporis suauitatem. Quem gustans Petrus, respondit: *Domine ad quem ibimus? Verba vite æternæ habes.* Et Psalmistæ: *Quam dulcia faucibus meis eloquia tua super mel ori meo?*

Verbû Dei
ut oblectet
animam.
Sapient. 16.
Ioan. 6.
Psalm. 118.

Sacramentum in generali quid: Quis eius effectus: Quatenus Sacramenta suscipienda. Cap. XVIII.

G

Comedi.